

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

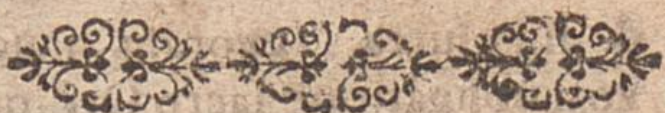
Sacramentum Ordinis

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Pars III. De Obligatione Ordinatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42240

PARS III.

De Obligatione Ordinatorum.

CAPUT I.

De castitate à Clerico majorum Ordinum vi voti solemnis perpetuò servanda.

Clerici in sacris Ordinibus constituti, obligantur ad perpetuam castitatem vi voti sacro Ordini annexi.

OMnes & soli Clerici in Majoribus constituti, non quidem jure divino, cum nullus textus S. Scripturæ hanc obligationem infinet, sed solo humano obligantur ad perpetuam totius vitæ castitatem mente & corpore servandam: Patet ex pluribus Canonibus & novissimè ex Trid. *Sess. 23. c. 13. de reform.* idque vi voti solemnis sacro Ordini ab Ecclesia annexi. *Dicast. Tract. 6. de Ordin. disp. 1. dub. 26. Sanch. & alii*

& alii plures. Ignorans hanc voti obligationē sacro Ordini annexam, nihilominus dicto voto adstrictus est. Quia prudens volens suscipiendo sacrum Ordinem, cui obligatio votendi annexa est, censetur virtualiter & re ipsâ votere, quia vult id omne, quod tali Ordini annexum est. Dicast. l. c. Quod si suscipiens sacrum Ordinem nollit votere castitatem, is quidem voto castitatis non obligabitur, quia votum est promissio essentialiter pendens à libera voluntate, peccabit tamen graviter peccato inobedientiæ, non emittendo votum præceptum ab Ecclesia. Qui in infantia suscepit sacrum aliquem Ordinem v. g. Subdiaconatum, modò post adeptum plenum usum rationis, vel post pubertatem, vel etiam post decimū sextum annum ætatis, ut vult Geb. Tr. 8. cas. 20. sponte non ratificet suam ordinationem, non tenetur voto, quia ante

Quid si quis ignoret hanc obligationem.

Aut suscipiens sacrum Ordinem, nollit votere castitatem.

Aut si ante sacrum Ordinem suscepisset.

hos ætatis annos non valet votum solemne castitatis religiosæ, adeoque nec probabiliter votum solemne casti-

Vel ex gravi metu injustè incusso.

tatis clericalis. Idem est dicendum de illo, qui, ex gravi metu injustè incusso, sacrum Ordinem suscipit. Cùm enim Ecclesia irritet Matrimonium, vel religiosam Professionem ex simili metu profectam, etiam probabiliter non volet subsistere votum solemne castitatis, ex jam dicto metu e-

Unicè commendatur amor & studium castitatis.

missum. Sanch. de Matrim l. 2. dub 29 Azor. Kôn. &c. Non possum hoc loco sine gemitu & cordis dolore, ex multorum turpi lapsu justè concepto, tacitus dissimulare, quin omnes sacris Ordinibus initiatos per sacrosancta Mysteria Corporis & Sanguinis Jesu Christi humillimè hortor ac rogem, ut castitatem velut sponsam unicè dilectam, quam Apost. ad Hebr 12. sanctimoniam appellat, sine qua nemo videt Deum: omni diligentia ac studio

dio

dio in se quisque illæsam con-
 servare allaboret. Hanc An-
 gelicæ vitæ imitatricem, spiri-
 tualem currum in sublime
 mortalium animos evehen-
 tem, rosam homines angelos-
 que boni odoris fragrantia
 suavissimè afficientem, hanc
 inquam, [neglecto turpi ac pu-
 tido amore humani corporis,
 sordium, ac fœtoris officinæ,
 quisq; initiatorū cum D. Ephr.
Serm. de cast. tom 1. his sine-
 rissimæ mentis affectibus pro-
 sequatur : O castitas, quæ
 mundo es corde ac dulci gut-
 ture, hilarique aspectu ! ô ca-
 stitas, quæ homines Angelis
 similes reddis ! ô castitas, quæ
 Dei amicum [castissimum Jo-
 seph, Ægypti Proregem] ita
 exaltâti in patria aliena, ut
 eos, qui emerant ipsum, redi-
 meret *Gen 39* ô castitas donum
 Dei, benignitatis, disciplinæ,
 cognitionisque plena ! ô ca-
 stitas, portus tranquillius in
 summa pace ac securitate con-
 stitutus, &c. Hæc omnis ho-

nestatis mater, ut in statu clericali illibata permaneret, solite sancivit Concil. Nic. cap. 3. & post illud Trident. Sess. 22. cap. 1. de reform. Nulli omnino, qui de Clero est, licitum esse domi suæ ullam habere mulierem, nisi fortè aut matrem, aut sororem, aut amatam, aut materteram, aut eas tantum personas, quæ suspiciones effugiunt. Nam ut rectè inquit Salomon *PROV. 5.* Novissima fallacis mulieris amara, quasi absinthium, & acuta quasi gladius biceps. Frequenter animo volve illud Hieron. *Ep. 2. ad Nepot.* Nec sanctior Davide, nec Sampson fortior, nec Salomone potes esse sapientior. Eodem videtur respexisse Conc. Lateran. sub Innoc. III. c. 15. quando iussit omnes Clericos abstinere à crapula & ebrietate, utpote libidinis fomite ac nutrice, nequenquam ad bibendum incitari: & *cap. 16.* tabernas ac cauponas, aliáque ejusmodi loca

Pro casti-
tis integri-
tate studio-
sè conser-
vanda præ-
cipitur Cla-
ricis, ne do-
mi suæ ha-
beant ullã
mulierem,
nisi proxi-
mè cognatã
aut omni-
no non sus-
pectam.

Item ut
abstineant
à crapula,
ebrietate,
tabernis,
cauponis,
&c.

loca, quibus in Conc. Agathen-
 fi *cap. 9 dist. 34* annumerantur
 convivium nuptialia, obsceno
 cantu, choreis, & saltibus fe-
 stiva, à Clericis vitari, nisi forte
 cauponæ & publica hospitia
 necessitatis causâ v. g. dum
 quis est in itinere, adeunda
 sint. In his enim locis non mo-
 dò sobrietas & pudicitia, ve-
 rùm etiam clericalis Ordinis
 dignitas & æstimatio pericli-
 tatur. Quoniam, qui omnibus
 ob divinum Ministerium ho-
 nori ac venerationi esse debe-
 bat, is ob frequentatas publi-
 cas tabernas & longam inter
 scyphos ac pocula moram,
 omnibus fit contemptui ac lu-
 dibrio. Siquidem D. August.
 teste, *lib. de Pœnit.* Ebriosus
 abominatur à Deo, despicitur
 ab Angelis, deridetur ab ho-
 minibus, confunditur à dæ-
 monibus, conculcatur
 ab omnibus.

* * *
 * *

E 7

CAPUT

CAPUT II.

*De Horis Canonicis sub gravi
Obligatione recitandis.*

In Maiori-
bus confi-
tuti obligā-
tur ad Ho-
ras Cano-
nicas.

Subdiacon-
atum sus-
cipiens ad
quid obli-
getur eo
die, quo
sacrum Or-
dinem sus-
cipit.

CLerici in Majoribus con-
stituti, etiam dum sunt
suspensi, excommunicati, de-
gradati secundum Bon. & alios,
contra alios, aut per dispensa-
tionem Pontificiam uxorati,
quia nullo privilegio à com-
muni onere eximuntur, sub
gravi culpa tenentur ad Ho-
ras Canonicas quotidie reci-
tandas, quamvis nullum Ec-
clesiasticum beneficium obri-
neant. Est comm. DD. passim
asserentium hanc obligatio-
nem si non sit ex jure positivo,
saltem esse ex consuetudine
graviter obligante V. Laym.
Tract. 1. de Hor. Can. cap. 4.
& alios. Eo die, quo quis
Subdiaconatum suscipit non
tenetur ad totum officium
illius diei, sed solum ad Horas,
quæ post sacri Ordinis susce-
ptionem secundum consuetu-
dinem

dinem seu Romanæ seu Diœcesanæ Ecclesiæ, in qua ordinatus est, dici solēt. adeoq; si horâ undecimâ ordinatus est, summum tenebitur ad Sextam & Nonam cum Vesperis & Completorio Pal. *Part. 2. tr. 7 p. 4.* Aut saltem secundum sententiam probabilem ad solas Vesperas cum Completorio Bonart. *Lib. 2 c. 9.* Non enim videtur Ecclesia velle eo die obligare Clericos ad parvas Horas, utpote partem spectantem ad Officiura præcedentis diei; sed solùm ad Vesperas & Completorium, à quibus inchoari solet Officium sequentis diei. Quod si anticipatò ante susceptionem sacri Ordinis recitâsses totius diei Officium, non teneris dein ordinatus quicquam repetere, quia quod debebas Ecclesiæ, anticipatè poteras solvere, & solùm quoad modum, dicendo v. g. Vesperas cum Completorio ante horam ordinationis, quæ solet esse ante meridiem

diem, aut recitando eo tempore, quo nondum eras initiatus Ecclesie Minister, non verò quo ad substantiam errasti, ita probabiliter Dian. Part. 6. tr. 7. res 38. cum Trul. in dec. tom 1. lib 1. cap. 7. dub. 17. contra Bon. te obligantem ad repetendas Horas, correspondentes tempori ordinationis, eo quod non recitaveris nomine Ecclesie, à quo nondum deputatus eras tanquam Minister ad publicas preces ejus nomine fundendas. Dixi 1. in Majoribus constituti. Nam Clerici minorum Ordinum ad nihil tenentur: quamvis ex decencia & honestate hos orationi magis deditos esse oporteat, quam laicos. Dixi 2. tenentur ad Horas, &c. Nam ad preces & sacra, quæ vel ipsis vel aliis recens Ordinatis, Episcopus solet injungere, nemo obligatur sub rigoroso præcepto, sed potius ex quadam decencia. Pelliz. in Man Reg. tr. 8. c. 2. & alii. Interim nemo inge-

Clerici in
Minoribus
an ad certa
preces sint
obligati
Item an in
sacris con-
stituti te-
neantur ad
preces & sa-
cra, quæ
Episcopus
ipsis recen-
ter ordina-
tis injungit.

ingenui pectoris detrectabit id implere, quod pie & laudabiliter ab Episcopo per modum consilii suggeritur. Cætera ad obligationem Horarum spectantia alibi fusiùs tractabimus.

CAPUT III.

De Corona & Habitu

Clericali.

CLerici in majoribus Ordinibus, item omnes beneficiati obligantur ad coronam & habitum clericalem in cap. Si quis, de vita & honest. Cler. ut quemadmodum Clerici à Laicis discreti debent esse in conversatione, juxta verba Anacleti Papæ ad Ecclesias Gallicanas, ita tonsurâ & habitu, discreti appareant. Gestatur autem corona clericalis in memoriam coronæ spinæ Salvatori imposiæ, ut ejusdem Ministri, ad irrisiones & opprobria, pro gloria Domini sui sufferenda, promptos se paratèf-

Clerici in Majoribus, itē omnes beneficiati obligantur ad coronā & habitum clericalem.

Quorū corona clericalis gestetur.

Quantum
peccet Cle-
ricus negli-
gendo co-
ronam &
habitum,

ratósque ostendant. Cæterum quantum peccetur hæc negligendo, in eo discrepant AA. Nav. c. 13. cum aliis vult peccari graviter, quia juxta Trid. Sess. 14. c. 6. de reform. negligens tonsuram & habitum affici potest pœnâ suspensionis, quæ pœna non solet statui nisi ob peccatû grave. Econtra Vasq. disp. 250 c. 3. & cum eo alii docent, non peccari graviter, modò absit contumacia & contemptus, & non sit periculum causandi vilipêdium Ordinis clericalis, quia à Trid. l. c. ob reverentiam & honestatem sacri Ordinis talis habitus præscribitur. Proinde si ex justa causa vel ad breve tempus sine detrimento honestatis habitus deponatur, nullum erit peccatum. V. Laym. Tr. 9 c. 12. de sacr. Ordin. Ubi rectè notat, spectandam quoad hoc cujusque Diœcesis consuetudinem. Ex quo infert Gob. Tr. 8 de Ord. Cas. 20 neminem in Germania facilè damnandum peccati

cati mortalis, si in vertice nul-
lum vestigium coronæ appa-
reat per sex vel octo hebdo-
madas ; quamvis omnes hor-
tandi sint, ut propter reveren-
tiam sacri Ordinis & status
sui, eam singulis mensibus re-
novari faciant. Cujus ratio est,
quia ex longiori coronæ ne-
glectu nemo facile graviter
offendetur, aut scandalizabi-
tur, sicuti foret, si in habitu o-
mnino profano incederet pu-
blice, per plateas & vicos.

CAPIT IV.

*De armis non gestandis, lusu a-
learum, chartarum, &c. vena-
tione non facienda.*

EXcusari à culpa nō poterit
Clericus, qui clericali habi-
tu indutus, absque rationabili
& justa causa, aut legitima con-
suetudine permittente, arma
gestat. Quia communis populi
persuasio est, arma non decere
statum & habitum clericalem;
unde etiam usus armorum
Clericis

Utrum lici-
tum sit Cle-
rico gestare
arma.

Clericis prohibetur in cap. Clerici & Clem. 1. de vita & honestate Cler. Putá: que Felin. cum aliis, Clericos arma deferentes posse affici pœna excommunicationis. V. Bon. Disp. 8 de Ord. q. unic p ult. &c. Aut qui frequenter & publicè cum scandalo populi contra prohibitionem Canonum cap. Clerici de vita & honestate Clerici &c. Ludit lusu alearum, taxillarum, chartarum aut simili, qui magis fortunâ quam arte & industria regitur. Dixi cum scandalo populi, quia hi Canones non censentur recepti in summo rigore, nisi ludatur cū scandalo proximi. Less. l. 2. c. 26. dub 1. Laym & alii. Imò habet Dian. pro certo. p 7. tr 9. ref. 3. cum Amico, non dissentiente Dicast. Trull. &c. Huic prohibitioni ita per contrariâ consuetudinem derogatū esse, ut Clericus non peccet, si præcipuè recreationis gratia & simul pro lucro moderato, attentâ qualitate & facultate personæ

Item lude-
re lusu ale-
arum, &c.

personæ ludentis, ludat ludis
 prohibitis, idque vel maximè,
 ut notat Laym. Si consuetudo
 loci eos permittat, & quodam-
 modo cohonestet. Vel denique
 qui frequenter & cum Aut deniq;
venari.
 scandalo proximi venationem
 instituat, præsertim illam, quæ
 dicitur clamosa, id est, quæ fit
 cum armis, tumultu, canum
 clamore, cum hæc utpote non
 satis decens statum clerica-
 lem, & animum à spiritualibus
 multum avocans, Clericis
 prohibita sit. *C. quorundam dist.*
34. & c. 1. de Cleric. venat. Et à
 Trid. *Sess. 24. c. 12. de reform.*
 Hujusmodi tamen venatio per
 se loquendo non erit mortua-
 lis, nisi fortè aliam malitiam
 per accidens v. g. gravis scan-
 dali &c. adjunctam habeat, ut
 docet Mol. *de p. 44.* Cajet. Sa
 &c. Imò attentis circumstan-
 tiis loci, personæ, consuetudi-
 nis, nequidem erit venialis, si
 rarè & moderatè fiat, idque
 ex rationabili causa v. g. ne-
 cessitatis vel exercitii corpo-
 ralis,

ralis, aut honestæ recitationis.
 V. Laym. *L. 3. tr. 1. c. 15.* Sylv.
 & alios. Dixi illam, quæ dicitur
 clamosa. Nam quieta, quæ fit
 cum retibus, laqueis, paucisq;
 canibus, modò rarò fiat, non
 est prohibita Clericis, ut do-
 cet Medin. *Q. 12. cap. de rest.*
 Sylv. & c. V. Less. *Lib. 2. cap. 6.*
dub. 8.

CAPUT V.

De negotiatione Clericis prohibita.

Clericis in
 maiore Or-
 dine consti-
 tutis non
 est licitum
 negotiari.

CLericis in Majoribus con-
 stitutis severè, idque sub
 mortali prohibita est negotia-
 tio, maximè si multa & fre-
 quens sit: utpote multorum
 peccatorum periculis exposi-
 ta, valde distractiva, adeoque
 statum Clericalem parùm de-
 cens cap. *Consequens, dist 88 & c.*
 Ita DD. comm. nisi fortè ne-
 cessitas quempiam excuset, ut
 quia aliter se alere nequit.
 Nav. *Lib 3. cons 3.* Laym. & c.
 Dixi si multa & frequens sit,
 quia

quia semel aut iterum negotiari in re non magna, non erit mortale. Less. *Lib. 2. cap. 12. dub. 1.* Fill. Dian. &c. Dicitur autem is negotiari, qui merces v. g. vinum, frumentum, &c. emit, ut eas post carius vendat lucri faciendi gratiâ: aut qui lucri gratiâ emit merces, ut eas in melius mutatas & melioratas vendat v. g. lanam, ut illam in pannum mutatam divendat, item boves & porcos, ut saginatos vendat, hordeum, ut mutatum in cerevisiâ distrahat. Prior est negotiatio propriè, posterior impropriè dicta. Non est igitur negotiari, si per accidens fiat, ut id, quod ad proprium usum emisti, postea oblatâ occasione carius vendas, quia non eo animo emisti, ut lucri gratiâ venderes, quod ad negotiationem requiritur. Similiter non negotiatur, qui vinum, triticum, &c. ex redditibus beneficii, vel patrimonialibus proveniëntia vendit, quia vendit

Explicatur
quid sit ne-
gotiari.

Item quid
Clerico li-
ceat circa
venditionē
rerum sua-
rum.

vendit res suas & non emptas
 lucri gratiâ. Imò qui pecora
 empta, & in propriis prædiis
 saginata, vel ex propriis agro-
 rum fructibus confectam ce-
 revisiam vendit, aut in suis
 pratis gregem alit, unde po-
 stea foetus, lac, lanam vendat,
 non censetur negotiari, quia
 vendit fructus, aut quasi fru-
 ctus, prædiorum vel agrorum
 suorum. Sicuti nec ille, qui
 emit agrum aut vineam cum
 fructibus jam maturis, illôs-
 que deinde vendit, quia ven-
 dit fructus agri sui. Idem est
 de eo, qui prædia vel jumenta
 sua alteri elocat, quia rem suâ
 elocat. Non erit tamen licitum
 jumenta emere, ut ea deinde
 pro certa pensione elocet, quia
 id sapit negotiationem ali-
 quam, ut docet Mol. *disp.* 241,
concl. 5. Laym. *lib.* 3. *tr.* 4. *c.* 17.
 § 7. Nec conducere agros, ut
 eorum fructus vendat, quia
 hoc ob speciem negotiationis
 in Conc. Carthaginensi Cleri-
 cis specialiter prohibitum est.

V.C.

V. C. Lugo. *disp. 26. sect. 3.* Denique rem aliquam emptam, & proprio manuum labore melioratam vel immutatam vendere, non est negotiari, quia vendit fructum manuum suarum, exemplo veterum Monachorum, qui corbes & retia, suis manibus elaborata olim vendere solebant. Adde quod Clericis non sit illicitum negotiari per alium, nam illis solum prohibitum est negotiari per se, præterquam quod in negotiatione per alium videatur cessare finis prohibitionis. Less. *L. 2. c. 21. dub. 1.* Dian. Wigers, contra alios. Unde licitum erit tradere pecuniam laico vel cum eodem societatem inire, ut is solus negotietur; lucrum autem vel pars lucri ad Ecclesiasticum transeat. Ab hoc tamen negotiandi modo, utpote clericali statui parum convenienti, nisi forte necessitas aut consuetudo loci excuset, abstinendum esse rectè monet. Mol. & Less.

An Clerico
licitum sit
negotari
per alium.

Negotiatio
per alium
clericali sta-
tui parum
convenit.

II. cc. idque ob speciem avaritiae, & nimiae cupiditatis habendi. Qui enim volunt divites fieri, ut ait Apost. 1. ad Tim. 6. incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, quae mergunt hominem in interitum & perditionem. Habentes igitur alimenta, juxta eundem Apost. 1. c. & quibus tegamur, his contenti simus.

F I N I S.

Index